

БУНТОВНИКЪ

МѢСЕЧНО ИЛЮСТРОВАНО СПИСАНИЕ СЪ ВОЙВОДСКИ
(ВЪСТАНИЧЕСКИ) ПОТРЕТИ.

Редакторъ: П. Стойковъ.

Годишенъ абонаментъ 3 лв. въ прѣдплата.

† Стоименъ войвода.

С о ф и я

Печатница на Гавазовъ и Чомоневъ

1903

трѣбва ние да слѣдимъ. Тѣ ни показаха дългътъ, който ние всички имаме къмъ своята татковина.

Въ сжщото сражение паднаха убити и възстанниците отъ извода на храбрія, неустрашимия и опитния Ив. Господарювъ: Лазарь Бояджиевъ отъ гр. Габрово, Павле Арсовъ отъ Кочанско, студента Петковичъ и още други отъ другитѣ изводи.

Миръ на прахътъ Ви незабравими и сжжни борци!

† Стоимень Войвода.

Мѣжду най-симпатичнитѣ искупителни жертви за свободата на Македонския народъ бѣ и този забравянь отъ исторіята; но славень отъ населението герой—*Стоимень Войвода*, родень въ с. Никудень (Мелнишко) на 1804 год. отъ родители българи. Прѣзъ 1826 год., когато бѣше двадесетъ и двѣ

годишно юнуша сгоди се за Станка Начова, (която бѣ първата хубавица въ селото).

Сжщата година съ една поклонническа дружина отъ мъже, жени и дѣца ходи въ Рилския Манастиръ на поклонение. По това врѣме противниците му съ турците наедно заповѣдватъ на бащата на годеницата му да не е дава на Стоимена; защото въ противенъ случай ще го убиятъ. И бащата подъ натиска на страхътъ отказалъ да му я даде; затова Стоименъ събира нѣколцина нѣгови другари, отиватъ удома ѝ, взиматъ я и я закарали въ с. Сушица (Джумайско) да живѣятъ. Турчина, който искалъ да я вземе убиватъ го въ селото. Но понеже не се задоволилъ само съ убийството наедного събра дружина и излѣзна зиме и лѣте по гората да живѣе хайдушки животъ и да отмѣстява на противниците си.

Прѣзъ 1850 год. забѣгна и Илю Марковъ отъ с. Берово и стана пандуринъ въ Рилския Манастиръ, а същеврѣменно и укривателъ на страшния войвода, който бѣ назначенъ и той за пандуринъ, по негова прѣпорѣка въ Манастиря.

Прѣзъ сжщата година една турска чета нападна на манастиря и му иска 100,000 гроша (на манастиря), но двамата храбри пандури засядатъ имъ въ мѣстността „Шиочень“, (въ манастирската гора) и ги избиватъ. Вслѣдствие на това тѣ не можеха вече тамъ да живѣятъ; затова събраха чета, въ която влизаха и долнитѣ лица: Китанъ отъ с. Бистрица, Ташко отъ с. Сърбиново, Стоянъ Ливадишлията, Хайката, Георги Грънчаря¹⁾ отъ с. Берово, Ив. Симитчията отъ с. Бодинарци, Канлията Петръ отъ с. Хаджи Бекликъ, Чолакъ Дончо²⁾ отъ с. Добрилаки (Мелнишко), Милушъ Цомновъ отъ с. Раздолъ и Бенгуза Георги.

Стоименъ войвода съ тѣзи чета почна открито да кръстосва планинитѣ.

Хайдушкиятъ си животъ той прѣкарваше заедно съ жена си по гората яздяйки на коне тя и той; отиваха отъ село въ село и караха селянитѣ да се въоръжаватъ за въ случай, че

¹⁾ Георги грънчаря и Иванъ Симитчията тж убити на моста въ срѣдъ Берово.

²⁾ Чолакъ Дончо бѣ убитъ въ Солунъ на 1854 год.

нападнатъ турцитѣ нѣкое село да могатъ да му идатъ на помощъ. За това го и почитаха селянитѣ.

Прѣзъ 1853 год. между Илю Марковъ и Стоименъ войвода имаше хъръ-мъръ; защото Илю искаше да бѣде главатаръ, а той не му отстъпваше, нѣкъ и дружината не се съгласявала. Прѣзъ същата година Стоименъ оставилъ жена си въ Сушица и тръгнали съ дружината за с. „Яково“ (Петричко) да ловеть нѣкой турчинъ, но прѣди да пристигнатъ въ селото, т.е. надъ самото село самъ Стоименъ ходилъ при едниъ българинъ, който оралъ на нивата да му иска хлѣбъ, но неизвѣстно отъ гдѣ пронизалъ Стоимена единъ куршумъ прѣзъ гърбътъ отъ който куршумъ падналъ на мѣсто мъртавъ. Същото врѣмехва-нало силенъ дѣждъ, стекълъ се силенъ порой, който повлекалъ геройската му снага. Това наводнение всичкитѣ мостове повлѣкло по Сърско, а мѣстото гдѣто е падналъ Стоименъ е било ископано отъ водата дере дълбоко колкото едно минаре.

Слѣдъ като умря Стоименъ, Илю поведе четата къмъ Пириня, но въ Пириня скарали се помежду си, понеже обвинявали Илю Маркова за убиецъ на Стоимена, затова Илю земалъ нѣколцина съ себѣ си и заминалъ за Сърбия, а другитѣ останали подъ главатарството на *Хайка Войвода*. Не слѣдъ дълго врѣме всичкитѣ Стоименови другари станаха войводи.

Той бѣше царъ на Бѣласица страхъ що казватъ не знаеше, затова на коне яздайки съ жена си на едно кръстосваха планинитѣ и гонеха народнитѣ душмани.

Когато падна убитъ жена му бѣ въ с. Сушица.

† Стефанъ Т. Страхиновъ.

Роденъ прѣзъ 1882 год. на 23 Декемврий въ с. Ковачево, Татаръ.-Пазарджикска околия, отъ родители македонци: Тодоръ А. Страхиновъ и Маруша Т. Страхинова и двамата отъ с. Търлизъ, Неврокопско. Стефанъ като свършилъ втория класъ при Т.-Пазарджикското класно училище заедно съ братъ си Ангелъ. Баща имъ като нѣмаше сръдства повече да ги поддържа, прѣзъ 1896 год. даде ги слуги у честни търговци, гдѣто Стефанъ шесть години наредъ служувалъ честно у Братия Малинови, търговци при желѣзно-